

Jaarverslag **JMW**
2003

Archief Philip Staal

Vormgeving en druk: Stimio Consultants Drukwerk & Design i.s.m. Dickhoff Design. Foto blz. 25 Jaime Halegua

***Stichting Joods
Maatschappelijk Werk***

De Lairessestraat 145-147
1075 HJ Amsterdam
Telefoon 020 - 577 65 77
Telefax 020 - 577 65 00
jmw@joodswelzijn.nl
www.joodswelzijn.nl

Jaarverslag JMW 2003

- 4 Profiel
- 6 Wegens succes geprolongeerd
- 13 Hulpverlening
- 17 Zorg & preventie
- 21 Thuiszorg
- 24 Cliënten- en deelnemersraad
- 26 Klachten
- 27 Financieel verslag
- 28 Raad van Toezicht, Bestuur, Medewerkers, Kantoren

Subsidiegevers of andere derden aan wie JMW een meer specifieke verantwoording is verschuldigd, kunnen zo'n verantwoording afzonderlijk tegemoet zien als aanvulling op dit verslag.

Profiel

In memoriam

Op 8 december 2003 stierf onverwacht, tijdens zijn vakantie, de heer E.E. Dormits, vice-voorzitter van JMW's Cliënten- en deelnemersraad.

De heer Dormits werd 77 jaar. Bijna zes jaar was Elkan Dormits lid van de Raad. Zijn aandachtsgebied betrof de Wet uitkeringen vervolgingsslachtoffers 1940 - 1945 en de mediene (Joods Nederland buiten Amsterdam). Zijn optreden in de Raad beperkte zich echter niet tot die gebieden. Juist zijn inzicht dat 'alles met alles samenhangt' bracht Elkan ertoe aandacht te vragen voor het geheel, voor heel JMW. Consequent liet hij zich leiden door het belang van de cliënt. In het dienen van dat belang kende hij geen compromissen. De Cliënten- en deelnemersraad zal zijn aanwezigheid in de vergaderingen van de Raad note missen.

Op 9 mei 2004

overleed op 96-jarige leeftijd Marie Kamphuis. Daarmee kwam

een eind aan het leven van een markante persoonlijkheid die

haar stempel zette op het maatschappelijk werk in ons land. Als pleitbezorgster en vormgeefster van de beroepsopleiding voor maatschappelijk werkers, als advocate van methodisch handelen en als strijdster voor de professionele onafhankelijkheid en tegen kerkelijke liefdadigheid heeft zij de grondslag gelegd voor 'sociaal werk', het later algemeen maatschappelijk werk. Haar faam zou zij met name vestigen in de na-oorlogse jaren toen zij na haar verblijf in Amerika de methode van het social casework in Nederland ingang deed vinden en verspreidde. Zonder haar import van het casework zou de professionalisering van het maatschappelijk werk geheel anders zijn verlopen. Kamphuis bleef tot op hoge leeftijd haar bijdragen leveren aan het Nederlandse maatschappelijk werk. Nog in 1986 verschenen haar herinneringen 'Kijken in de spiegel van het verleden' waarin zij op zeer persoonlijke wijze verslag doet van 'veertig jaren avonturen in en om welzijnsland'. Van de instellingen die kort na de oorlog het casework omarmde moet zeker het in '47 opgerichte JMW worden genoemd. JMW liep in die pioniersjaren van de welzijnszorg wat dat betreft voorop. Ook vanuit dat perspectief is JMW en zijn cliënten de nu overleden nestor van het maatschappelijk werk grote erkentelijkheid verschuldigd.

De stichting Joods Maatschappelijk Werk werd in 1946 opgericht om 'de gehele sociale zorg aan de Joden in Nederland te coördineren, te bevorderen en uit te oefenen'. Deze aan JMW's oprichtingsakte ontleende doelstelling bepaalt ook nu nog het karakter van de instelling, in ten minste drie opzichten:

1. het werkgebied van JMW omvat heel Nederland;
2. de doelgroep beperkt zich tot de Joodse gemeenschap;
3. het werkveld (de sociale zorg) is uitzonderlijk breed en omvat een groot aantal werksoorten.

Sinds JMW daadwerkelijk met zijn activiteiten in het kader van de 'sociale zorg' begon, in september 1948, hebben de effecten van de Tweede Wereldoorlog zich doen gelden. Veel hulpvragen waarmee de doelgroep zich wendt tot JMW worden in meer of mindere mate bepaald of gekleurd door de oorlog, hetgeen ook tot uiting komt in het grote beroep dat de doelgroep jaarlijks op de instelling doet.

Het aanbod van JMW is verdeeld over drie sectoren:

1. hulpverlening (algemeen maatschappelijk werk, groepswork, de Wet uitkeringen vervolgingslachtoffers 1940 - 1945, jeugdzorg, en vluchtelingen- en migrantenwerk);
2. zorg & preventie (ouderenwerk, vrijwilligerswerk en samenlevingsopbouw);
3. thuiszorg (gezinsverzorging en wijkverpleging).

De dienstverlening van JMW is gebaseerd op het door de instelling ontwikkelde Model voor Integrale Hulpverlening dat crop gericht is om een zo licht mogelijke vorm van hulpverlening aan te bieden. In dat kader worden de cliënten van de sector 'Zorg en Preventie' aangeduid als 'deelnemers'. Zij kunnen een beroep doen op een scala aan meestal groepsgebonden activiteiten gericht op identiteitsversterking en ter voorkoming van vereenzaming en isolement.

JMW's doelgroep is ruimer dan volgens de religieuze criteria, terwijl ook aan niet-Joodse leden van een huishouden hulp kan worden verleend. Daarnaast biedt JMW in het kader van de 'Wet uitkeringen vervolgingslachtoffers 1940 - 1945' en de 'Wet uitkeringen burgeroorlogsgetroffenen' hulp aan niet-Joodse oorlogsslachtoffers.

Het beleid van JMW is er expliciet op gericht ook de zogeheten 'ongebonden Joden' (degenen die niet tot het ledenbestand van een Joods kerkgenootschap horen) te bereiken. Zij vormen de meerderheid van de huidige Joodse gemeenschap.

Het hoofdkantoor van JMW is in Amsterdam, de overige vestigingen zijn in Rotterdam, Den Haag, Arnhem, Enschede, Groningen en Eindhoven.

Het werk van JMW wordt voor het grootste deel gesubsidieerd, door zowel de Rijksoverheid als de lokale overheden van de drie grootste steden. In de financiering van de tekorten wordt voorzien door particuliere Joodse fondsen, aangevuld met incidentele particuliere bijdragen.

De stichting JMW heeft een Bestuur en kent als overige (statutaire) organen een Raad van Toezicht, een Gemeenschapsraad, een Ondernemingsraad, een Cliënten- en deelnemersraad en een Klachtencommissie. Daarnaast kent JMW een Vrijwilligersraad, die de belangen behartigt van de omvangrijke vrijwilligersorganisatie.

Hans Vuijsje, directeur

André Agsteribbe, directiesecretaris

W e g e n s s u c c e s g e p r o l o n g e e r d

In een toelichting op JMW's zorgwekkende financiële situatie werd in het vorige jaarverslag op deze plaats uitvoerig stilgestaan bij de vanzelfsprekendheid waarmee JMW door de jaren heen alle werkzaamheden, gesubsidieerd of niet, ter hand heeft genomen. Het continu inspelen, 55 jaar lang, op de behoeften van de doelgroep, zo stelden wij vast, legde ook de basis voor de vanzelfsprekendheid van JMW's bestaan zowel in het 'collectieve onderbewustzijn' van de doelgroep als in dat van de 'buitenwereld'.

De inkt waarmee deze woorden werden geschreven was nauwelijks droog of minister Hoogervorst van VWS confronteerde JMW in het verslagjaar met een bezuinigingsmaatregel waardoor JMW's voortbestaan in het geheel niet meer als een vanzelfsprekendheid kon worden beschouwd. 69 procent van de door zijn Ministerie aan JMW verstrekte subsidie dreigde te worden geschrapt, tien procent werd gekort op de rest, terwijl een deel daarvan reeds enige jaren aan een afbouwtraject onderhevig was.

Deze bezuinigingsmaatregel tegen een door de minister geschetste achtergrond van vervangbaarheid van JMW (door 'algemene instellingen') druiste niet alleen in tegen zijn beleid om juist oorlogsslachtoffers bij de bezuinigingen te ontzien, maar vormde bovenal een miskenning van de hiervoor geschetste betekenis van JMW in de Nederlandse samenleving.

De dreigende onttaking van JMW als basisvoorziening in Joods Nederland heeft JMW, de Joodse gemeenschap, de psycho-sociale hulpverlening in ons land en de Nederlandse samenleving als geheel maandenlang in zijn greep gehouden. Pas na grote politieke druk was de minister bereid om op zijn besluit terug te komen en te erkennen dat 80 procent van JMW's cliënten oorlogsslachtoffer is en dat van de overige 20 procent het merendeel kort na '45 werd geboren. Gegevens overigens waarmee VWS al bekend verondersteld mocht worden sinds dat ministerie, meer dan een decennium geleden, JMW verplichtte tot een buitengewoon gedetailleerde cliëntenregistratie.

Op weg naar Den Haag

Het is betreurenswaardig dat de minister drie maanden nodig had om tot het inzicht te komen dat de Nederlandse samenleving een onttakeling van JMW niet verdraagt, omdat het vanzelfsprekende bestaan van die instelling een bestaansvoorwaarde is voor de lotsgemeenschap die de Nederlandse Joden bovenal met elkaar vormen.

Van dat inzicht getuigden niet alleen de spontane reacties uit de Joodse gemeenschap, maar ook die uit de kring van de hulpverlening, de kerken en zelfs van buiten de grenzen. Vrijwel onmiddellijk na het bekend worden van de ministeriële bezuinigingsbrief van 19 september is JMW overstelpt met reacties van individuen en organisaties die JMW hun steun en adhesie betuigden.

Op 6 oktober schonk Nova uitvoerig aandacht aan de 'dreigende sluiting' van JMW. Cliënten vertelden voor de televisie hun levensverhaal en belichtten de rol die JMW daarin speelde en, tot de dag van vandaag, speelt.

Het Centraal Joods Overleg, de koepelorganisatie van Joods Nederland, bracht minister-president Balkenende bij brief van 7 oktober op de hoogte van de grote verontrusting over de kennelijke beëindiging van de bijzondere positie van de Joodse gemeenschap in ons land en de veronderstelde vervangbaarheid van JMW. In het NRC/Handelsblad van diezelfde dag richtte JMW's cliëntenraad zich door middel van een Open brief tot de verantwoordelijke minister met het klemmende verzoek zijn bezuiniging achterwege te laten. In de daarop volgende weken wendden het Nederlands Auschwitz Comité, het Verbond Belangenbehartiging Vervolgingslachtoffers, de brancheorganisatie voor Welzijn en Maatschappelijke Dienstverlening, de stichting Pelita en een aantal plaatselijke welzijnsorganisaties en hun koepels zich met een zelfde verzoek tot de minister.

Op 21 oktober richtten 19 hoogleraren die beroepsmatig inzicht hebben in het werk van JMW zich in een Open brief in NRC/Handelsblad tot de minister, om hem ervan te overtuigen dat de hulp die JMW zijn doelgroep biedt zich niet laat vervangen door die van de algemene instellingen, omdat het beroep dat de doelgroep van JMW op JMW doet van een geheel andere aard is dan elders het geval is en waarop alleen het samenstel van door JMW geboden voorzieningen een

Bezuinigen op JMW ten een gruwelijk

antwoord biedt. Op 20 november werd in de hal van de Tweede Kamer door de voorzitter van de cliëntenraad een door 6.500 personen ondertekende petitie aan de Kamer aangeboden. In de petitie wordt de regering de desastreuze gevolgen van het voorgenomen beleid voorgehouden. Een dag later doen, op initiatief van de Amsterdamse Studentenkerk, dertig vooraanstaande geestelijken in Trouw een klemmend beroep op het kabinet Balkenende om af te zien van de bezuinigingen op een JMW, dat symbool staat voor de erkenning van de morele verantwoordelijkheid van de Nederlandse staat voor de nasleep van de jodenvervolgung tijdens de oorlog.

Op 23 november vond in Amsterdam de door JMW georganiseerde manifestatie 'Den Haag laat Joodse oorlogsgetroffenen vallen!' plaats. Onder voorzitterschap van de vice voorzitter van JMW's Raad van Toezicht, Harry van den Bergh, verzekerde JMW zich van de steun van de Tweede Kamerleden Dittich (D'66), Verbeet (PvdA), Miltenburg (VVD) en Hermann (GL) en van oud-burgemeester van Amsterdam Schelto Patijn. De bijeenkomst werd door 520 mensen bezocht. Eerder die maand had de European Council of Jewish Communities zich in een brief tot het kabinet gewend, waarin zij verzocht om een continuering van de hulp aan Joodse vervolgingslachtoffers.

Op 19 december zet de minister in een brief aan JMW uiteen dat hij op 26 november de Kamer op de hoogte heeft gesteld van zijn besluit om de korting op JMW's subsidie te beperken tot tien procent. In zijn toelichting op dit besluit stelt de minister dat hij de aan JMW verstrekte subsidie uitsluitend bedoelt voor de hulpverlening aan zogeheten 'erkende oorlogsgetroffenen' (krachtens de Wuv of Wubo), maar dat hij er geen bezwaar tegen heeft wanneer de subsidie 'in zeer beperkte mate ook wordt aangewend voor andere oorlogsgetroffenen uit de Joodse gemeenschap die kampen met aan de oorlog gerelateerde problemen, zoals niet wettelijk erkende oorlogsgetroffenen en leden van de na-oorlogse generatie', op voorwaarde dat de hulp aan hen 'niet ten koste gaat van de hulp aan de erkende oorlogsgetroffenen'. Niet alleen beperkt de minister daarmee de bestaansreden van JMW (tot hulp aan oorlogsgetroffenen), met zijn gezochte formulering wekt hij de suggestie dat er in zijn beleid ten gunste van de oorlogsslachtoffers sprake is van

koste van de oorlogsgetroffenen *misverstand*

De Manifestatie met de politieke partijen onder voorzitterschap van Harry van den Bergh, vice voorzitter van de Raad van Toezicht

Acties op kantoor in voorbereiding

ten minste twee soorten oorlogsslachtoffers, de wettelijke en de niet-wettelijke. Tegen de achtergrond van het feit dat JMW's cliënten voor 80 procent bestaan uit personen die de oorlog aan den lijve hebben meegemaakt en dat van de overige 20 procent de meerderheid kort na de Bevrijding het levenslicht zag, zou de minister er goed aan hebben gedaan wanneer hij niet alleen deze formulering achterwege had gelaten, maar ook de door hem geïntroduceerde beperking van JMW's maatschappelijk werk tot oorlogsgetroffenen. De samenleving die JMW zo steunde heeft niet veel op met een onderscheid in soorten slachtoffers van de oorlog. Het steunde JMW vanwege de bijzondere positie die de Joodse gemeenschap in ons land geniet sinds 1945 en de betekenis van JMW voor die gemeenschap tot op de dag van vandaag. Die steun getuigt van een vorm van onvoorwaardelijke solidariteit met de Joodse gemeenschap en vraagt van JMW niet om elke cliënt te afficheren als oorlogsslachtoffer, laat staan een hiërarchisering van oorlogsleed in wettelijk en niet-wettelijk. Van dit besef hebben alle voorgangers van minister Hoogervorst (Til Gardeniers, Brinkman, Van der Reijden, De Boer, d'Ancona en Els Borst) voortdurend blijk gegeven. Met zijn administratieve beperkingen en legalistische detailleringen gaat de minister van VWS voorbij aan de weerbarstigheid en veelvormigheid van de wonden, waaronder nog steeds grote delen van de Joodse gemeenschap gebukt gaan en geeft hij voeding aan het door de columnist in NRC/Handelsblad gestelde: 'alsof het hier gaat om de lotgevallen van de Nederlandse Knikker Federatie'.

Zoals de hoogleraren psychologie en psychiatrie het in hun Openbrief stelden, biedt JMW jaar in jaar uit aan niet minder dan 15 procent van de gehele Joodse populatie in ons land een vorm van hulp die het elders tevergeefs zal zoeken. Zolang daarvan sprake is zou het de huidige minister van VWS sieren om, indachtig het beleid van zijn voorgangers, JMW for the time being onverkort in staat te stellen het succes van zijn hulpverlening te prolongeren.

Ook het verslagjaar gaf geen verandering te zien in de mate waarin de doelgroep een beroep doet op JMW. Het aantal cliënten in de sector Hulpverlening was (nagenoeg) gelijk aan dat in 2002: 2.253 (2.262), het aantal cliënten in de sector Thuiszorg steeg enigszins (van 719 in 2002 tot 764). In de sector Zorg & Preventie

Informatievoorziening Liro/Jokos/Westerborklijsten

	2003	totaal
Liro-archief		
Ontvangen aanvraagformulieren	15	2.663
Beantwoorde aanvragen	19	2.661
Jokos-archief		
Beantwoorde brieven JMW	14	708
Beantwoorde brieven via Meldpunt	1	1.055
Beantwoorde brieven via Algemeen Rijksarchief	363	1.056
In totaal verzonden brieven: 5.480 waarin vaak meerdere familieleden worden behandeld. Project per 31-12-03 afgesloten.		

deden zich binnen de activiteiten relatief grote verschuivingen voor wat betreft het aantal deelnemers en deelnames, maar bleef hun totale aantal onveranderd.

Voltooid werd in dit verslagjaar de 'Informatievoorziening rond de Joodse Tegoeden'. Aan duizenden personen uit de doelgroep werd op basis van het Jokos- en Liro-archief informatie gegeven over de wijze waarop zijzelf of hun familie door de bezetter werden beroofd. In de afgelopen vier jaar vonden daartoe in totaal 5.480 brieven hun weg naar deze belangstellenden. De verleende medewerking van het Gemeente Archief van Amsterdam en de advisering door de historicus en prof dr I. Lipschits hebben in belangrijke mate aan deze prestatie bijgedragen.

De zorgwekkende situatie rond Israël, een wereldwijd moslimextremisme dat Joodse doelen een hoge prioriteit geeft en het uitstralings-effect daarvan in de Nederlandse samenleving zijn onmiskenbaar van invloed op de gemoedssrust van de Joodse gemeenschap in ons land. De perceptie van JMW's doelgroep op deze ontwikkelingen kan niet los gezien worden van de ervaringen uit het verleden. Ook in dat licht is de in het verslagjaar voortgezette samenwerking tussen de Joodse welzijns- en gezondheidsinstellingen, sinds enige jaren verenigd in het 'Joods Zorgcircuit', van betekenis.

De schaduw die de dreigende bezuinigingen over het verslagjaar legde verhinderde niet dat het management van de organisatie grote vooruitgang boekte in zijn streven het exploitatietekort in de komende jaren terug te dringen. Het tekort daalde van € 1.056.118 in 2002 naar € 791.425 dit jaar.

Behalve de algemene maatregelen die in de sfeer van efficiency werden getroffen, is het met name de verbeterde bedrijfsvoering binnen de sector Thuiszorg geweest die tot dit succes heeft geleid. In het raam van het financiële meerjarenbeleid is het streven erop gericht om in 2005 de thuiszorg volledig kostendekkend te doen zijn.

OPEN BRIEF AAN DE MINISTER VAN VWS

NRC, 7 oktober 2003

Giacinto heer Hangerwast[illegible]

Amsterdam, vrijdag 21 november 2002

Met uw suggesties
instellingen kan
van de belasting
IWW worden v
zijn andere in
u maatregel vo
IWW opgeleg
mens valt en d
niddelfluis te w

De Eerste Kamer v.
Dr P.A.B. Kuiper, v.
S.F. Wemmel, secret.

Aan het kerkje thallende en de leden van de Tweede Kamer

Ten kabinet-Balkenende is verwezen naar het mes te zetten in de subsidies van een groot aantal organisaties en instellingen op het gebied van volkshuisvesting, met name op sport. In zijn moedwillig dwaasvoeg heeft de verantwoordelijke minister een aantal volkomen dwaze uitspraken gedaan, met name over de zogeheten 'verrekening' van 'huishoudproblemen'. Van de door hem genoemde organisaties op het gebied van jeugd, sport, belangenbehouding en kennis merkt hij dat zij in hun 'interne' uitsluitend op een andere wijze kunnen worden dan door een belangenbehouding op het gebied van VWS.

Her Joods Maatschappelijk Werk staat garant voor een specialisatie hulpverlening aan een specifieke doelgroep waarvoor geen enkele andere instelling is toegerust en waarvoor zij in de loop der jaren een unieke naam heeft verworven.

Wij denken er dan ook niet mee af te rekenen, van dat voorbode af te zien en de volgende week het BMW-gebed in te laten lezen.

Nürnberg: die Anwaltskanzlei Studenitzki & Partner

Tot na de vrijdag 21 november hebben de volgende personen hun afkeuze betrekend op deze oproep:

[illegible]

Trouw, 22 november 2003

JMW en de Joodse gemeenschap *bestaanszekerheid voor een lotsgemeenschap*

De reorganisatie, die enige jaren geleden in gang werd gezet, liep als gevolg van de dreigende bezuinigingen vertraging op en kwam door de 'resterende' bezuiniging van tien procent sterk in het teken te staan van formatiebeperkingen en afvloeiingsregelingen.

De moeilijk tot staan te brengen tekorten, achterblijvende subsidies en de 'nieuwe' Overheidsbezuiniging dwingen JMW om te zien naar nieuwe inkomstenbronnen.

Dit jaarverslag is het eerste sinds 1948 dat het moet stellen zonder de vermelding van het Algemeen Bestuur. Het uit 69 leden bestaande A.B. van JMW, dat een vertegenwoordigend lichaam vormde van 28 Joodse instellingen en samenwerkingsverbanden, was, hoe men er ook over dacht, tot een 'instituut' uitgegroeid. Voor velen had het de betekenis van 'een Joods parlement', voor anderen droegen de twee jaarlijkse vergaderingen van JMW's hoogste bestuursorgaan meer het karakter van 'een Poolse landdag'. Weer anderen zagen in het A.B. een Algemeen Leden Vergadering van Joods Nederland.

De vervanging in 2002 van het A.B. door een nieuwe bestuursstructuur en de daarmee gepaard gaande statutenwijziging vormden de bekroning van een complex veranderingsproces dat de gemoederen jarenlang heeft bezig gehouden. Nadat het toenmalige Dagelijks Bestuur in 1999 de 'herbezinning op de bestuursstructuur' op de agenda had gezet, heeft het A.B. zich in een groot aantal vergaderingen in de jaren daarna bezonnen op de gewenste nieuwe structuur. Dit heeft geresulteerd in een structuur die in belangrijke mate ontleend is aan het gedachtegoed van 'Corporate Governance' en aan de daarvan afgeleide variant 'Health Care Governance' zoals die vorm kreeg in de commissie Meurs. In dit verslagjaar is de nieuwe structuur voor het eerste volle jaar operationeel geweest. De structuur kent drie organen: een Bestuur, een Raad van Toezicht en, ter wille van de institutionele verankering van de organisatie in de doelgroep, een Gemeenschapsraad. De samenstelling van de beide eerste organen is in dit verslag op pagina 28 vermeld. In 2004 is, verdraagd door de aandacht die de bezuinigingen opeisten, een aanvang gemaakt met de installatie van de Gemeenschapsraad.

H u l p v e r l e n i n g

Algemeen maatschappelijk Werk

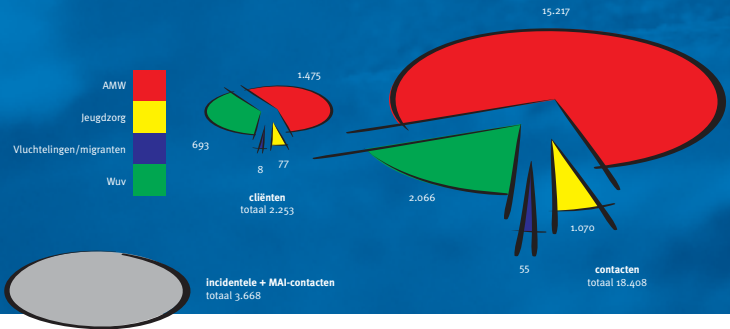
Bij aanvang van dit verslagjaar werd de wereld geconfronteerd met de toen aanstaande Tweede Irak-oorlog. Op initiatief van het Centraal Joods Overleg vonden gesprekken plaats met het Nationaal Coördinatie Centrum van Binnenlandse Zaken die ertoe leidden dat JMW betrokken werd bij de door de Nederlandse overheid voorbereide repatriëring van Nederlanders uit met name Israël, indien zich daartoe de noodzaak zou aandienen. Bekend met de leefsituatie van Israëliische Nederlanders en puttend uit eerdere ervaringen met vluchtelingenopvang kon JMW een substantiële bijdrage leveren aan het door het Coördinatie Centrum ontworpen draaiboek. In de maanden die zouden verstrijken tot het oorlogsgeweld werkte JMW in stilte aan haar inbreng bij die repatriëring: vervoer, opvang op Schiphol, financiële ondersteuning, familiehereniging, de werkverdeling met andere instanties zoals het Rode Kruis en het Centraal Orgaan opvang asielzoekers. Zowel de sector Hulpverlening als de sector Zorg & Preventie waren bij die voorbereidingen in hoge mate betrokken als gevolg waarvan het gewone werk onder druk kwam te staan. In samenwerking met het Sinai Centrum werd een 'opvangprogramma' uit de grond gestampt. Met de val van het Iraakse regime en het uitblijven van een directe bedreiging van Israël werden deze voorbereidingen gestaakt.

Aan de doelgroep en de cliënten van JMW zijn deze voorbereidingen geheel voorbijgegaan. Dat was niet het geval met de bezuinigingen waarmee JMW in de loop van de tweede helft van het jaar door VWS werd geconfronteerd. Het vooruitzicht dat JMW haar werkzaamheden op het terrein van de hulpverlening zou moeten beëindigen riep, behalve ongeloof, gevoelens van angst en onzekerheid op. In de reguliere hulpverleningscontacten werd uiting gegeven aan de gevoelens, die de berichten daarover oproepen. Velen zagen hun oude oordeel over een 'niet te vertrouwen overheid' bevestigd.

Wat de aard van de hulpvragen betreft werden, naast verzoeken om 'informatie en advies' op velerlei gebied, de cliënten in het verslagjaar vooral geholpen met aan de vervolging gerelateerde problemen, relatie- en identiteitsvragen en, in een toenemende mate, ook financiële problemen.

Zoals de elders in dit verslag gememoreerde nestor van het algemeen maatschappelijk werk in Nederland, Marie Kamphuis, steeds heeft betoogd ziet de 'hulpbehoevende' zich altijd geconfronteerd met twee problemen: het eigenlijke probleem dat moet

Aantal cliënten en contacten per werksoort

worden weggenomen en de drempel die moet worden genomen om aan te kloppen voor hulp bij derden. Om die drempel te verlagen heeft JMW in het verslagjaar, door zijn deelname in het gelijknamige project van de Eindhovense Hogeschool, vooropge- lopen bij de introductie van e-mailhulpverlening in het maatschappelijk werk. Gestreefd wordt om deze vorm van hulpverlening uit te bouwen en te integreren in de overige dienstverlening. Een soort gelijk doel van drempelverlaging heeft JMW voor ogen gestaan met het in de regio Rotterdam gestarte project 'Preventief Huisbezoek aan Ouderen'. Door de inzet van de vrijwilligersorganisatie van JMW werd een dertigtal ouderen in de leeftijdsgroep van 70-plus bezocht om de behoefte aan contact en voorzieningen te inventariseren. Verwijzingen zowel naar het maatschappelijk werk van JMW Rotterdam als naar een aantal stedelijke voorzieningen van de gemeente Rotterdam waren het resultaat. In de regio Arnhem werden de eerste voorbereidingen getroffen voor de uitvoering van dit project in 2004.

Last but not least kan in het raam van JMW's streven de drempels te verlagen de 'Kaf Petoeach' worden genoemd. Deze 'Open telefoonlijn voor Ivrjetsprekenden' biedt Israëli's een laagdrempelige entree naast het reguliere hulpverleningsprekeuur. Van de lijn werd 75 keer gebruik gemaakt. Tijdens de reguliere gesprekken werden 90 informatie- of intakegesprekken gevoerd met Israëli's, die de Nederlandse taal niet of matig beheersen. Uiteraard gaat het in beide gevallen om een deel van uit Israël afkomstigen van wie een groot deel, door een langduriger verblijf in ons land of dank- zij de herkomst van familie, de Nederlandse taal uitstekend beheerst. De gesprekken gingen wat de 'Kaf Petoeach' betreft over de meest uiteenlopende onderwerpen, zoals verblijfsvergunningen, werk, huisvesting, studiefondsen, wetgeving en overige hulpverleningsmogelijkheden bij JMW. Aan 60 Israëli's, die via de Kaf Petoeach de weg naar JMW vonden werd de hulpverlening voortgezet.

Jeugdzorg

In 2003 werd de Wet op de Jeugdzorg behandeld in de Tweede Kamer. De vertraging waarmee de behandeling van de wet in de Senaat gepaard ging, verhinderde dat de wet, zoals beoogd, op 1 januari 2004 van kracht werd en leidde tot uitstel bij het decentralisatieproces van de centrale overheid naar de provincies, i.e. naar het Regionaal Orgaan Amsterdam ('ROA') voor de Landelijk Werkende Jeugdzorg, waarvan JMW wat de jeugdzorg betreft deel uitmaakt. In het verslagjaar vond een eerste gesprek plaats tussen het ROA en JMW. Aan ruim 60 cliëntsystemen en bijna

Intake-contacten
867

Clëntenregistratie

Totaal aantal cliënten en contacten

Hulpverlening	2003
Cliënten	2.253
Contacten	18.408
Intake-contacten	867

20 (zelfstandige) minderjarigen werd in het raam van de zgn. 'vrijwillig ambulante jeugdhulpverlening' in het verslagjaar informatief advies en psychosociale hulp geboden. De leeftijd van de meesten van deze jongeren lag rond de 16, 17 jaar. Hun problemen hadden betrekking op huisvesting, al dan niet als gevolg van huisuitzetting, de relatie ouder-kind meer in het algemeen en pesten op school. Het gepest worden had overigens in geen enkel geval een anti-semitische achtergrond, waarbij het feit dat meer dan de helft van die jongeren op een Joodse school zit genoemd moet worden. Overigens werd evenals vorige jaren contact gehouden met de Joodse scholen en jeugdverenigingen.

In 2003 was de zogenaamde 'Toegang' tot de JMW jeugdzorg volledig operationeel. Het screeningsteam, waarin o.m. de jeugdpsychiater van Sinai Ambulant zitting heeft, behandelde de aanmeldingen voor de jeugdzorg waarbij werd bekeken welke hulpvorm voor ouders/pleegouders en pupillen de meest geschikte was. Het begeleid kamerbewoning-project was nog steeds het gehele jaar door bezet. De uitvoering van de jeugdbescherming en -reclassering werd in 2003 door de William Schrikkerstichting onder eindverantwoordelijkheid van JMW voortgezet. Tien pupillen werden in het kader van voogdij of ondertoezichtstelling begeleid.

Wet uitkeringen vervolgingsslachtoffers 1940-1945 (Wuv), Uitkeringen door de Claims Conference (CC)

Het aantal rapportages ten behoeve van uitkeringsgerechtigden waaraan JMW krachtens de Wuv zijn medewerking geeft, daalde dit jaar ten opzichte van vorig jaar. In 2002 werden 281 rapportages opgesteld; in 2003 242. 202 van deze rapportages betroffen een vervolgaanvraag. De overige 40 rapporten betroffen personen die voor de eerste keer een beroep op deze wet of de Wubo (Burgeroorlogsslachtoffers) deden. Daarmee komt het totale aantal eerste aanvragen sinds 1999 op 273. Een deel daarvan is of wordt afgewezen, onder andere door recente beperkingen in de wet, i.c. als gevolg van het schrappen van antihardheidsbepalingen. Hadden de betrokkenen eerder aan de gevolgen van de oorlog 'toegegeven' dan hadden zij nu de status genoten van wettelijk erkend oorlogsslachtoffer. Anderen die in de komende jaren tevergeefs een beroep op de Wuv doen, zullen om overeenkomstige redenen die status verstoken blijven. Het toont overigens aan hoe arbitrair de scheidslijn is tussen een wettelijk

CONFERENCE ON JEWISH MATERIAL CLAIMS AGAINST GERMANY, INC. 212/247-1774
PO Box 1070 • NY 10108-0107 • Tel: (212) 610-0900 • Tel: (212) 617-7000 • Fax: (212) 610-0900 • Email: info@jewishclaims.org • www.jewishclaims.org
15 West 24th Street • Room 900 • New York, NY 10010 • Tel: (212) 696-1910 • Fax: (212) 697-1210 • Email: info@jewishclaims.org
Société de l'Union des Juifs de France • Tel: (01) 47 53 00 40 • Fax: (01) 47 53 00 40 • Email: info@unionjuifsfrance.org

*Claims Conference
Program for Former Slave and Forced Laborers*

November 21, 2001

Dear Volker:

We welcome your letter about our work in the following languages: English, Hungarian, French, German, Hebrew, Italian, Japanese, Korean, Russian, Spanish, and Yiddish, which usually appear in written correspondence around the world. We were pleased to have the information contained in the letter translated in Dutch and we are sure that you will find it in your language.

en een buiten-wettelijk vervolgingsslachtoffer.

De daling van het aantal 'vervolgaanvragen' is mede het resultaat van een door JMW jarenlang nagestreefd klantvriendelijk beleid. Als gevolg daarvan kunnen vervolgaanvragen nu afgedaan worden zonder rapportages ten behoeve van de Pensioen- en Uitkeringsraad.

Terwijl de Nederlandse overheid zich steeds meer lijkt op te maken voor 'de afbouw van de oorlog' is het de Amerikaanse 'Conference on Jewish Material Claims Against Germany' -kortweg Claims Conference - die zich inspant om de nu nog levende Sjoa-slachtoffers op elk mogelijke manier bij te staan.

In het verslagjaar zette JMW de werkzaamheden in het raam van een aantal door de Claims Conference (CC) in het leven geroepen fondsen voort. Enerzijds ging het om de afwikkeling van verlate aanspraken op het Duitse Fonds voor voormalige Dwang- en slavenarbeiders en de steun die JMW verleende aan het (Nederlandse) Verbond van Vervolgingslachtoffers in haar strijd om ook ondergedoken kinderen in aanmerking te laten komen voor dit fonds. Anderzijds betroffen de werkzaamheden het geven van informatie, advies en hulp aan cliënten en andere belangstellenden bij de indiening van aanvragen om in aanmerking te komen voor andere fondsen. De belangrijkste fondsen waren in dat kader het recente 'Holocaust Survivor Emergency Assistance Program' (HSEAP) en het uit 2001 stammende Swiss Fund for Needy Victims of the Holocaust/Shoa. Behalve de traditionele taken op de hiervoor genoemde gebieden werd de beoordeling van de vragen in handen gelegd van een beoordelingscommissie die onder auspiciën van JMW functioneert. Tot dusverre kon aan enige tientallen cliënten en andere Joodse vervolgingsslachtoffers met een minimum inkomen een uitkering worden gedaan voor noodzakelijke levensbehoeften. Bij het ter perse gaan van dit verslag bemiddelt JMW op overeenkomstige wijze voor een fonds ten bate van vroegere inwoners van Oostenrijk (het AHSEAP). Ten slotte kon dankzij JMW een aantal rechthebbenden verwezen worden naar het in 2001 door de Franse overheid in het leven geroepen fonds ten behoeve van verweesde kinderen op de vlucht in of door Frankrijk.

Z o r g & P r e v e n t i e

In het kader van wat eerder in dit verslag werd opgemerkt over het uitstralings-effect van het Midden-Oostenconflict op de Nederlandse samenleving werden dit verslagjaar in het land 22 bijeenkomsten belegd met als thema 'Israël wat doet het u?'. De bijeenkomsten georganiseerd door het *groepswork*, in samenwerking met de afdeling 'samenlevingsopbouw', voorzagen in een behoefte om openhartig te kunnen spreken over de emotionele gevolgen van de situatie in Israël en het Midden-Oosten. In vervolg op deze bijeenkomsten werd een (als permanent bedoeld) groepsaanbod met het zelfde thema ontwikkeld. Met aanhoudend succes werden ook dit jaar gespreksgroepen georganiseerd voor de naoorlogse generatie en voor degenen die kind in de oorlog waren. Hieraan werd door 32 deelnemers deelgenomen die achttien keer bijeen kwamen.

Evenals voorgaande jaren organiseerde het groepsworkteam drie schrijfgroepen 'de mozaïek van je leven' en één vervolggroep 'levensverhalen schrijven'. Drie cursussen werden gegeven, t.w. 'de vriendschapskursus voor vrouwen', 'in de put uit de put' en 'agressie de baas'. In totaal bezochten twintig deelnemers 34 bijeenkomsten. In het najaar van 2003 zijn deze cursussen voor de tweede keer gestart.

In het kader van de bijdrage aan de opbouw van een pluriforme Joodse gemeenschap hebben er mede met behulp van vrijwilligers ook dit jaar weer diverse activiteiten plaatsgevonden.

De afdeling *Samenlevingsopbouw* blijft zich daarbij richten op behoeften van sociaal-culturele aard. In Zwolle startte het afgelopen jaar een nieuwe activiteit genaamd *Emoen*. Het gaat hier om een ontmoetingsplek voor mensen tussen de 20 en 55 jaar.

In september werd wederom een schrijfmarahton gehouden. Deze marahton stelt de deelnemers van de cursus 'levensverhalen schrijven' en ook andere belangstellenden in staat om met behulp van professionele schrijvers hun 'verhaal' te vervolmaken. De animo overtrof de plaatsruimte.

Naar aanleiding van het succes van vorig jaar werd in december voor de tweede maal een 'oversjabbes' gehouden. Het doel is om mensen de mogelijkheid te

Benjamin		Activiteiten		Cursus Levensverhalen Schrijven	
Lezers		Opbouwwerkactiviteiten		Aantal deelnemers	
7.608		Aantal deelnemers		Aantal deelnemers	
		Aantal deelnames		Aantal deelnames	
		Aantal bijeenkomsten		Aantal bijeenkomsten	
		Thema- en gespreksgroepen		Schrijfmarathon	
		Aantal deelnemers		Aantal deelnemers	
		Aantal deelnames		Eenmalig	
		Aantal bijeenkomsten		Aantal deelnemers	
		Cursus Joodse Cultuur		JMW-Tsavta	
		Aantal deelnemers		Aantal volwassen deelnemers totaal	
		Aantal deelnames		Jom Tsavta	
		Aantal bijeenkomsten		Aantal deelnemers	

bieden om kennis te nemen van de Joodse traditie en deze te ervaren te midden van meer en minder ingewijden.

In samenwerking met het Joods educatief centrum 'Crescas' werd de eerste limmoed-bijeenkomst, een leerfestival, gehouden, waar men een hele dag kon deelnemen aan diverse workshops op Joods cultureel gebied. Zowel de 'oversjabbes' als de 'limmoed' voorzien onmiskenbaar in een behoefte.

In samenwerking met JONAG, de vereniging voor de Joodse na-oorlogse generatie, zijn voorbereidingen getroffen voor een Volwassenen-project, dat zich richt op ongeorganiseerde, niet bij een kerkgenootschap aangesloten, Joden tussen de 30 en 55 jaar. Dit door de bijdrage van de Amerikaanse 'Joint' mogelijk gemaakte project zal komend jaar onder de naam 'Orange Jews' van start gaan.

Jom Tsavta, de ontmoetingsdag voor in Nederland woonachtige Israëli's, trok dit jaar 100 kinderen en 235 volwassenen. Daarmee is het aantal deelnemers vergeleken met vorig jaar gedaald. Het vermoeden bestaat dat door de oprichting van andere verenigingen en organisaties voor Israëli's er minder behoefte is aan een Jom Tsavta in de huidige vorm en dat deze dag langzamerhand vooral een dag voor de kinderen is geworden.

Demografische en maatschappelijke ontwikkelingen geven *het Joodse ouderenwerk* dynamiek: terwijl al langer bestaande activiteiten gestaag minder aftrek vinden, is de populariteit waarin een aantal voorzieningen van recenter datum zich mogen verheugen onmiskenbaar. De declinatie aan de cursussen van het sociaal-cultureel centrum Beth Simcha liep ook dit jaar enigszins terug als gevolg van sterfte en een geringere mobiliteit van de hoogbejaarden.

Daarentegen vervult het centrum steeds meer een functie voor 'oudere ouderen' op het gebied van informatie en advies.

De dagtochten, het zomerprogramma en de Joodse vieringen voorzien nog altijd in de behoefte van ouderen, hoewel aan sommige bijeenkomsten wat meer en aan andere wat minder mensen deelnamen.

In het kader van de stadsactiviteiten kunnen we constateren dat de koffieochtenden nog steeds in trek zijn. Het bezoekersaantal van de koffieochtend

Friendly visiting (vrijwilligers)		
Aantal cliënten		201
Flankerend ouderensbeleid		
Aantal deelnemers	839	
Aantal deelnemers	2.741	
Aantal bijeenkomsten	145	
Lunten (vakantievoorziening)		
Aantal deelnemers	34	
Eettafel Nesjomelet		
Aantal maaltijden	5.318	
Telefooncirkel (vrijwilligers)		
Aantal deelnemers	9	

Cursussen en activiteiten van het sociaal-cultureel werk van Beth Simcha

Aantal deelnemers	2.117
Aantal bijeenkomsten	421
Matzelnacht/tea	
Aantal deelnemers	27
Dagtocht	
Aantal deelnemers	119
Internet café	
Aantal contacten	700

Preventief huisbezoek	
Aantal deelnemers	68
Zomerprogramma	
Aantal deelnemers	36
Poerimviering	
Aantal deelnemers	43

Amstelveen steeg zelfs met 16 procent.

Het aantal gasten van de eettafel 'Nesjomelet' daalde in 2003 met een zelfde percentage. Omdat voor jongere nieuwkomers zowel de locatie als de sfeer niet zo aantrekkelijk zijn wordt onderzocht of een alternatief eet-project voor hen op een andere locatie georganiseerd kan worden.

In het kader van het 'Belproject' werden het afgelopen jaar door vrijwilligers regelmatig eenzame ouderen gebeld die hadden aangegeven daar prijs op te stellen. In totaal is er 180 keer gebeld.

In de loop van 2004 gaat het project *Taallessen aan Israëli's*, waartoe in het verslagjaar de voorbereidingen werden getroffen, van start. Het is de bedoeling dat ouderen Nederlandse les zullen geven aan Israëli's. Daarmee wordt een tweeledig doel nagestreefd: de sociale activering van ouderen en de integratie van Israëli's. Wat de overige activiteiten betreft moet hier in elke geval het internetcafé

Ouderenwerk Amsterdam

Aantal bijeenkomsten Schiller	22
Aantal deelnemers Schiller	274
Aantal bijeenkomsten Plantage	49
Aantal deelnemers Plantage	389
Aantal bijeenkomsten Atelier	103
Aantal deelnemers Atelier	308
Aantal bijeenkomsten koffiefochtend	52
Aantal deelnemers koffiefochtend	807
Totaal aantal bijeenkomsten	226
Totaal aantal deelnemers	1.778

Verdeling aantal vrijwilligers over de verschillende activiteiten

Friendly visiting	88
Telefooncirkel	6
Ouderenlijn/belproject	3
Opbouwwerk	87
JOA	5
Administratie	14
Preventief huisbezoek	5
Totaal aantal vrijwilligers	208

genoemd worden. Deze coproductie met het verzorgingscentrum 'Beth Shalom' maakte een veelbelovende start: bijna zeven honderd maal maakten ouderen ervan gebruik om te e-mailen of te internetten met hulp van een vrijwilliger.

Bij de *afdeling vrijwilligerswerk* waren het afgelopen jaar in totaal 208 vrijwilligers actief. In het kader van het vriendschappelijk huisbezoek, vervoer en hand- en spandiensten hebben voor de regio Amsterdam, Noord-Holland en Utrecht 139 cliënten een beroep gedaan op de diensten van vrijwilligers. Van hen waren meer dan honderd boven de 80 jaar. Binnen de individuele hulpverlening hebben (inclusief de telefooncirkel) 94 vrijwilligers hulp geboden aan 210 cliënten.

Voor de organisatie van sociale en culturele activiteiten, zoals koffieochtenden, culturele evenementen en de viering van feestdagen was de inzet van bijna honderd vrijwilligers in de sector 'Zorg & preventie' ook dit jaar weer onontbeerlijk. Dat geldt ook voor hun werkzaamheden op uiteenlopende gebieden als het 'Preventief Huisbezoek', het 'Belproject' en archivering, postverwerking en bibliotheekbeheer.

De *Vrijwilligersraad*, die enige jaren geleden in het leven werd geroepen om de specifieke belangen van de vrijwilligers te behartigen (die zowel buiten de werksfeer vallen van de Cliëntenraad als de Ondernemingsraad) is dit jaar vijf maal bijeen geweest. Aan de orde waren o.a. onderwerpen als de reorganisatie van JMW, klachtenmanagement, vrijwillige bijdrage cliënten vrijwilligerswerk en de bezuinigingen van JMW. De nieuwsbrief is twee maal uitgegeven. Aan het eind van het jaar is er in de raad gesproken over de relatie vrijwilligersraad-achterban en is op grond daarvan besloten tot een enquête over de raad onder de vrijwilligers.

Tot slot zijn er voorbereidingen getroffen voor het Europees Vrijwilligers Uitwisselingsproject dat in 2004 van start zal gaan. Dit project beoogt om vrijwilligers en hun professionele begeleiders door middel van een uitwisseling kennis te laten maken met het vrijwilligerswerk van Joodse welzijnsorganisaties in andere Europese landen.

T h u i s z o r g

De door de regering aangekondigde *bezuiniging in de zorg* gingen ook aan JMW niet voorbij en leidde bij zowel cliënten als medewerkers tot onrust die voor het management van de instelling aanleiding was om zich aan te sluiten bij de landelijke actie. Deze kon niet voorkomen dat de bij de cliënt in rekening gebrachte 'eigen bijdrage' in 2004 drastisch is verhoogd.

Overigens bewogen ook deze kortingen tot een nadere analyse van JMW's bedrijfsvoering binnen de Thuiszorgsector. Van de zeer gunstige resultaten daarvan werd in het eerste hoofdstuk ('Werk en organisatie') verslag gedaan.

Evenmin bleef succes uit bij het opheffen van enige, in 2002 bij de kwaliteitsnormentoetsing gesignaleerde, tekortkomingen: na de invoering van een kwaliteitsmanagementsysteem, een evaluatie van het zorgproces en een medewerkersraadpleging ontving JMW's Thuiszorg in april van het verslagjaar het kwaliteitskeurmerk uit handen van de Landelijke Vereniging voor Thuiszorg.

WachtlIJst

Voor het eerst sinds vele jaren was er in 2003 geen sprake meer van een wachtlIJst. Reeds in de eerste maanden van het jaar konden de nog resterende cliënten op de wachtlIJst uit 2002 worden geholpen. Bij uitzondering stonden voor korte perioden enige cliënten langer dan een tiental dagen 'in de wacht' voordat zij het volledige (geïndiceerde) aantal uren zorg konden krijgen.

Ook aan de vraag naar alpha-helpenden kon sedert jaren weer beter worden voldaan. Nagenoeg alle cliënten konden onmiddellijk worden geholpen.

JMW nam deel aan de regionale wachtlIJstregistratie en trof voorbereidingen voor de AWBZ- brede zorgregistratie die fasegewijs vanaf 2004 zal worden gerealiseerd.

Personeel

Van een structureel personeelstekort was in het verslagjaar evenmin sprake.

Aan het eind van het jaar werd het Functie Waarderingssysteem Gezondheidszorg landelijk ingevoerd waarmee de verschillen in functiewaardering tussen gezondheidszorg en thuiszorg tot het verleden behoren. Het nieuwe systeem zal bij JMW in de loop van 2004 geïmplementeerd zijn. Inmiddels zijn de medewerkers op de hoogte gebracht van de veranderingen.

Registratie cliëntgegevens

Huishoudelijke en persoonlijke verzorging	492 cliënten	45.124 uur
Verpleging	63 cliënten	2.276 uur
Alphahulpverlening	203 cliënten	21.760 uur
Persoonsgebonden budget	6 cliënten	
Totaal aantal cliënten/uren	764 cliënten	69.160 uur

Met meerdere thuiszorgorganisaties, verzorgings- en verpleegthuizen onder auspiciën van de Sigra (Stichting Samenwerkende Instellingen Gezondheidszorg Regio Amsterdam) nam JMW deel aan het project 'Sociale Veiligheid'. Uit de eindrapportage blijkt, naar aanleiding van (enquête)onderzoek bij alle deelnemende instellingen, dat JMW op het terrein van de sociale veiligheid vergelijkbaar is met het gemiddelde. JMW heeft bijna evenveel maatregelen uitgevoerd als de andere thuiszorginstellingen. De JMW-medewerkers werden echter vaker geconfronteerd met verbale en psychische agressie in hun directe werkomgeving bij de cliënt. Een opvallend gegeven dat nadere aandacht verdient.

In de tweede helft van het verslagjaar werd een plan van aanpak opgesteld voor de invoering van de zogenaamde groene praktijkregels. Vanuit het Overleg Arbeidsvoorwaarden Thuiszorg (OAT) heeft TNO destijds de opdracht gekregen normen voor fysieke belasting te ontwikkelen. In het arbeidsomstandigheden-convenant, gesloten tussen sociale partners en de thuiszorg branche, is afgesproken dat de looptijd van het convenant 5 jaar bedraagt en wel van 3 maart 1999 tot 3 maart 2004. Binnen deze termijn dienen de 'groene (in hoofdzaak op de Arbowet gebaseerde) praktijkregels' te zijn ingevoerd.

Indicatie

Op 1 april 2003 werd door de Regionale Indicatieorganen in Nederland de functiegebonden indicatie ingevoerd. Voor de cliënt betekent dit een verbetering.

In één indicatiestelling worden de verschillende door de AWBZ betaalde functies toegewezen. Eveneens kan op basis van de afgegeven indicatie een Persoons Gebonden Budget (PGB) worden aangevraagd bij de zorgverzekeraar.

Met de stichting Tot & Met, het regionaal indicatie orgaan Amsterdam, werd overleg gevoerd. Tot september 2003 konden de indicaties door de indicatieadviseur van JMW worden opgesteld en doorgezonden naar Tot & Met. Vanaf september 2003 verzorgt de indicatieadviseur van JMW vanuit Tot & Met de functiegebonden

indicaties en ontvangen de cliënten van Tot & Met het indicatiebesluit. Als zorgaanbieder leidt JMW zowel de zorgaanvragen van JMW Thuiszorg als de verzoeken tot indicatie voor verblijf bij Beth Shalom door naar Tot & Met. Voor cliënten van JMW en bewoners van Beth Shalom betekent dit een vooruitgang. In 2003 stelde de indicatieadviseur van JMW tot september 2003 130 indicaties en 115 herindicaties op. In totaal werden 245 indicatiebesluiten afgegeven voor huishoudelijke verzorging, alphahulp, persoonlijke verzorging en verpleging.

Met het medisch maatschappelijk werk van de joodse afdeling van het ziekenhuis Amstelveen waren in dit verslagjaar vele contacten betreffende verwijzing en doorgeleiding van patiënten naar JMW. Conform de in 2000 gemaakte afspraken vond de jaarlijkse evaluatie in april plaats.

De wijkverpleging van JMW werd in het verslagjaar voor het eerst gedurende een heel kalender jaar uitgevoerd door de verpleegkundigen van Beth Shalom. Met de stichting 'Combizorg' werd de samenwerking voortgezet. Een zeer klein aantal cliënten blijft via JMW om uiteenlopende redenen bij deze thuiszorgorganisatie voor verpleging.

Voor huishoudelijke en persoonlijke verzorging verzetten honderd thuiszorgmedewerkers uit de drie teams veel werk bij de cliënten thuis.

Maaltijdvoorziening en alarmering

Maaltijdvoorziening Amsterdam van Amsterdam Thuiszorg verzorgde in 2003 evenals in voorgaande jaren de inkoop en bezorging van de kosjere maaltijden aan huis. In Amstelveen kunnen de maaltijden zonodig worden geleverd via de keuken van de CIZ/ziekenhuis Amstelveen.

De alarmering wordt in Amsterdam stedelijk verzorgd door 'Amsterdam Thuiszorg'.

C l i ě n t e n - e n d e e l n e m e r s r a a d

De Raad heeft een krachtig protest aangetekend tegen de door de minister aangekondigde bezuinigingen op JMW. In een open brief in het NRC/Handelsblad stelde de Raad die bezuiniging en de argumentatie daarvoor aan de kaak: JMW is niet te vervangen door algemene instellingen! De raadsvoorzitter bood in de hal van de Tweede Kamer een petitie aan aan de Kamerleden en sprak de daar verzamelde menigte op indrukwekkende wijze toe.

De Raad heeft in het verslagjaar acht maal vergaderd. De meeste vergaderingen werden bijgewoond door de bestuurder, de heer Vuijsje, met wie op een uitermate plezierige en open wijze werd samengewerkt. De Raad nam met tevredenheid kennis van de verbeteringsacties in de Thuiszorg als reactie op het in het kader van de landelijke benchmark uitgevoerde cliënten-tevredenheidsonderzoek. Het begrip voor JMW's hachelijke financiële positie heeft de Raad er niet van weerhouden om zijn zorgen te uiten over de continuïteit van Joodse (vooral ouderen)voorzieningen in de medische. De Raad heeft de bestuurder te kennen gegeven dat het de grote betekenis van de samenwerking in het Joods Zorgcircuit voor de cliënten en deelnemers van JMW onderschrijft. Eenzelfde betekenis hecht de Raad overigens aan de uitvoering van het aangekondigde tevredenheidsonderzoek onder alle cliënten van JMW in 2004.

De Raad heeft bij de bestuurder aandacht gevraagd voor de bedreigingen aan het adres van de Joodse gemeenschap in ons land. De Raad bracht een negatief advies uit aan de bestuurder over het gebruik van de benaming 'vaderjoden' voor personen met een Joodse vader en een niet-Joodse moeder. Het feit dat deze groep zelf deze naam voert heeft de bestuurder doen afzien in dat taalgebruik verandering te brengen. Sinds maart 2003 beschikt de raad over een 'eigen' pagina op de website van JMW en hoopt daarmee zijn bekendheid te vergroten.

Samenstelling van de Raad

Onverwacht stierf de vice voorzitter van de Raad, de heer Dormits (zie pagina 4). Mevrouw T.A. Eisenmann-Gurwirth (portefeuillehouder jeugd- en thuiszorg) en de heer F. Pront (vluchtelingen en pr) zegden vanwege privé-omstandigheden in de loop van het jaar hun lidmaatschap op.

Aan het eind van het verslagjaar was de samenstelling van de Raad als volgt:

Dr P.A.B. Konijn, [voorzitter](#),

S.L. Wennek, [secretaris-penningmeester](#) (ouderenzorg & preventie, mediene),

Mevr R. Spiero-Hochfeld (Wuv, jeugd- en thuiszorg),

E. Corver (ouderenzorg).

K l a c h t e n

In totaal deden in 2003 twee cliënten/deelnemers hun beklag over de dienstverlening van JMW. Tot tevredenheid van de klagers konden hun klachten intern worden afgehandeld en hadden zij geen reden meer om een beroep te doen op de externe klachtencommissie. De ene klacht betrof de informatievoorziening Jokos naar aanleiding waarvan de klager meende ten onrechte te zijn verwezen naar een advocaat.

De andere klacht betrof de jeugdzorg, meer in het bijzonder schuldhulpverlening.

De twee klachten vormen een scherpe daling van het gebruikelijke tiental klachten dat jaarlijks wordt ingediend. Uitgaand van het adagium dat elke klacht een gratis beleidsadvies is, kan JMW zich in deze daling niet verheugen.

In de context van een algemener streven naar drempelverlaging voor de cliënt, is ook in het recent van kracht geworden nieuwe stelsel van klachtafhandeling uitdrukkelijk naar zo'n drempelverlaging gestreefd voor de klagende cliënt. Zo voorziet het nieuwe reglement onder meer in een vereenvoudiging van de wijze van indiening en afhandeling. De hoop wordt hier uitgesproken dat dat streven in de komende jaren in elk geval wordt beloond met een hoger aantal klachten dan nu het geval is. Daartoe zullen ook alleen mondeling geuite klachten worden opgenomen in de klachtenregistratie.

De samenstelling van de klachtencommissie is vergeleken met vorig jaar niet gewijzigd en is als volgt:

- Mevr mr M. Pach, voorzitter,
- Mevr J. Stodel, lid,
- Mevr E. Santen, lid.

Plaatsvervangende leden zijn:

- Mevr mr dr J.C. Hes, voorzitter,
- Mevr drs E. Hochheimer, lid,
- Mevr drs A. Roschar-Rosenstein, lid.

Secretaris: drs A.J. Agstribbe.

Financieel verslag

Balans per 31 december

ACTIEF	2003	2002
Vaste activa	€	€
Materiële vaste activa	114.175	241.647
Viottende activa		
Vorderingen		
Debiteuren	417.375	186.148
Rekeningen-courant	126.233	92.213
Overige vorderingen en overlopende activa	303.729	724.664
	847.337	1.003.025
Liquide middelen	179.288	341.731
Som der viottende activa	1.026.625	1.344.756
Totaal	1.140.800	1.586.403

PASSIEF		
Resultaat	733.914	1.056.118
reserves	7.172	15.041
voorzieningen	85.811	89.341
Kortlopende schulden		
Crediteuren	133.435	289.232
Belastingen en premies		
sociale verzekeringen	170.539	143.227
Rekeningen-courant	316.883	880.449
Overige schulden en overlopende passiva	1.160.874	1.225.231
	1.781.731	2.538.139
Totaal	1.140.800	1.586.403

Exploitatierkening

Toelichting	Exploitatie 2003	Begroting 2003	Exploitatie 2002
Baten	€	€	€
Subsidies	5.181.133	4.747.891	4.801.260
Overige opbrengsten	378.202	365.828	472.008
	5.559.335	5.113.719	5.273.268
Lasten			
Personeelskosten	5.058.604	4.969.442	5.143.253
Huisvestingskosten	270.228	288.862	260.583
Kantoorkosten	541.402	605.935	630.473
Algemene kosten	78.446	99.388	120.486
Specifieke kosten	195.579	250.475	211.756
	6.144.259	6.214.102	6.366.551
Baten minus lasten	584.924	1.100.383	1.093.283
Bijzondere baten minus lasten	148.990	23.617	37.165
Exploitatiesaldo	733.914	1.124.000	1.056.118

Accountantsverklaring

Opdracht

Wij hebben het in dit jaarverslag opgenomen financieel verslag van de stichting Joods Maatschappelijk Werk te Amsterdam over 2003 gecontroleerd. Dit jaarverslag is opgesteld onder verantwoordelijkheid van het bestuur van de stichting. Het is onze verantwoordelijkheid een accountantsverklaring inzake het financieel verslag te verstrekken.

Werkzaamheden

Wij hebben vastgesteld dat het financieel verslag is ontleend aan de door ons gecontroleerde jaarrekening 2003 van de stichting Joods Maatschappelijk Werk te Amsterdam. Bij deze jaarrekening hebben wij op 24 maart 2004 een goedkeurende accountantsverklaring verstrekt.

Oordeel

Wij zijn van oordeel dat dit financieel verslag op alle van materieel zijnde aspecten in overeenstemming is met de jaarrekening waaraan dit is ontleend. Voor een beter inzicht in de financiële positie en de resultaten van de stichting Joods Maatschappelijk Werk en de reikwijdte van onze controle dient dit financieel verslag te worden gelezen in samenhang met de volledige jaarrekening waaraan dit is ontleend, alsmede met de door ons daarbij verstrekte accountantsverklaring.

Amsterdam, 24 maart 2004
Mazars Paardekooper Hoffman
C.A.A. Ringeling R.A.
Drs. R.P. Krouwer R.A.

R a a d v a n T o e z i c h t , b e s t u u r e n m e d e w e r k e r s

Naar de toestand van 31 december 2003

Staf- en aandachtsfunctionarissen

H.B. FORTUIN, ALGEMENE ZAKEN & FACILITY MANAGEMENT
G.E. ITALIAANDER, HULPVERLENING & THUISZORG
W.J. KOOPMANS, HULPVERLENING & THUISZORG
DRS C.M. KOOYMAN, ONDERZOEK
M.U. KOTEK, PR
MEVR. DRS A. PELS, PASTORAAL WERK
J. ROUS, AUTOMATISERING
MEVR. W. ZAAL, PERSONEELSADVISEUR

SYSTEEMBEHEER: ABRAM CONSULTANCY AND SUPPORT

Raad van Toezicht

MR A.P.H. HERTOG, **VOORZITTER**
DRS H.J. VAN DEN BERGH, **VICE VOORZITTER**
MEVR DR R.J.A.I. ASHRAFI-DE LEEUW VAN WEENEN
DRS M.E. PAKTOR
DRS E.T. VAN PRAAG
PROF DR G.T.B. SANDERS
DRS K.C. VAN UNEN

Bestuur

DRS H.G. VUIJSJE, **ALGEMEEN DIRECTEUR-BESTUURDER**

Managementteam

DRS H.G. VUIJSJE, **VOORZITTER**
MEVR H.M. KOK, **SECTORMANAGER 'HULPVERLENING' EN 'THUISZORG'**
DRS R.H.H.M. MOSCH, **RA CMC, SECTORMANAGER 'FINANCIËN & ADMINISTRATIE', A.I.**

DRS A.J. AGSTERIBBE, **DIRECTIESECRETARIS.**

Sector Hulpverlening

AMSTERDAM - UNIT I
MEVR. E.J. OESTERMAN, **UNITHOOFD**
MEVR. S.J. BRUINSMAN
MEVR. M. DAVIDSON-HENSELIJN
MEVR. H. VAN EMDEN-PELS
MEVR. W. HOFMAN
MEVR. E.R.L. HUITEMA
MEVR. C.F. JOSEPH-SZWAJZER
MEVR. H.E. MOUWES
MEVR. A.P.M.J. VAN DER VEN
MEVR. E.S. DE VRIES

AMSTERDAM - UNIT II
MEVR. E.J. OESTERMAN, **UNITHOOFD**
MEVR. A.L.E. BRUSSELSERS
MEVR. J.M. GROOT
MEVR. E. COHEN
M.M. GRÜNFELD
MEVR. E.E. KONSTANTINOV-SCHOLTENS
MEVR. M.G. PAUKA
V. SHANI
MEVR. I.P. PALACHE-SOMMER, **GEDETACHEERD IN ZIEKENHUIS AMSTELVEEN/CIZ**

ZUID-HOLLAND/ZEELAND - UNIT ZZ
MEVR. A. VAN NASSAU, **UNITHOOFD, A.I.**
MEVR. J. BLANS, **ASSISTENT BEROEPSKRACHT**
MEVR. V.A.C. BRIJER-GRAGLIA
S. FERWERDA
MEVR. E.R.L. HUITEMA
MEVR. E.D. MILDE-FREDERIKS
MEVR. M. WAASDORP
ONDERSTEUNING
MEVR. W.J. BOKSMAN
MEVR. F.M. HOS-V.D. KOLK
MEVR. L.R. DEN HEYER
MEVR. C.P. SWART

Zuid/Oost/Noord-Nederland - UNIT ZON
MEVR. B.D. KATZENSTEIN, **UNITHOOFD**
MEVR. CH.P.L. HOOGMAN
MEVR. L. JEURISSEN-VAN LAAR,
(20% T.B.V. BETH ZIKNA-VERZORGINGSHUIS)
MEVR. V.M.F. KROUWELS
MEVR. E. VAN STRATUM
MEVR. F.S. TERLOUW
ONDERSTEUNING
M. LE BLANC
MEVR. A. NIESWAAG-KLEMENS
MEVR. G. DE HAAN-RONNER

Sector Zorg & Preventie

SAMENLEVINGSOPBOUW
MEVR. N.H.J. WOLF, HOOFD
MEVR. R.M. VAN DEN BERG
H.T. DE BRUIJN
MEVR. J. DROP
MEVR. M. FUCHS-GRÜNBERG
MEVR. T. HARMSSEN
MEVR. I. HIRSCH
MEVR. M.F. SAMSON
MEVR. J. SILVERMAN

SECRETARIAAT
MEVR. M. VAN DEN BERG-SLOK
MEVR. J.C. HAGENAAAR
MEVR. A. VAN VLIET-ORANJE

VRIJWILLIGERSWERK
MEVR. C. ANSTADT, HOOFD/AANDACHTSFUNCTIARIS Z & P

OUDERENWERK
MEVR. E.E. DE BAAT, HOOFD
MEVR. S.S.H. MANASSEN-LEERAAR
MEVR. CH. MARAPIN-BISSESSER

MEVR. M. OEL-JAS
J. WEYEL

SECRETARIAAT
MEVR. G. TSAO

Sector Thuiszorg

PH.R.A. RUBENS, INDICATIE-ADVISEUR

J.B. TOFF, HOOFD
J. KOS
MEVR. A. LASSOOY
MEVR. G. VAN RIJN
L. DE VOS

SECRETARIAAT
MEVR. G.B. DE LEVIE

TRADITIONEEL HELPENDEN

ALST, M.L.Y. VAN
ASSEN, L.B. VAN
BAAS, O.
BEELI, J. VAN
BEENTJES F.J.
BEHARI, K.
BEN AVRAHAM, L.
BENISTANT, R.E.
BLAAUW, M.G.
BLANKEN, A. VAN
BOLDWIJN, L.L.
BOOM, M.F. VAN DEN
BOUZIT, M.
BRONKHORST, T.
BROUWER, R.J.
BRUGGHEN, M.A. VAN DER
BURGERSDIJK, E.
CAIRO-CHAAR, N.C.
COHEN, A.A.
DECATES, T.S.
DIJK, T. VAN
DIRKS-ZADELHOFF, A.
DORP, E. VAN
DUHEN, S.
EIJK, A. VAN
FAVEREY, I.
FRUCHAUD, C.T.
GANS, E.M.
GENT, M.W. VAN
GUNPUTSING, A.R.
HOSHEA, J.H.G.
HOUTE, C.L.E. VAN
HUIDEN-INO, S.VAN
ICHIE, E.
JANSEN, C.

JANSEN, K.M.A.
JONG, M. DE
KIRPESTEIN, J.W.
KNOL, M.G.
KOERS, C.
KOMPEER, M.L.
KOOIJ, E. V.D.
KROEZE, E.
KROOK, S.
KUIN, M.
LEENARTS, C.M.R.
LEERINK, D.
LI, D.Y.
LUITJES, J.M.
MARCANO, D.P.
MARCOVICH, A.
MARKUS, R.
MAYASARI, A.
MEER, J.J.W. V.D.
MEESTER, R.
MEIJER, G.
MUNJALS, M.
MILLENAAR, P.W.
MOUKHTAR, E.
MUNCK, M.J. DE
NILLANT, M.L.H.
OLST, J.J. VAN
OUDE KEMPERS, S.R.B.
PAPPENHEIM, D.
PEETOOM, E.R.
PEETOOM, S.A.
PIJNBORG, K.A.J.
QUAADVLIET-HARNIK, M.
RADEMAKER, N.
ROSEBEL, R.

SALA, M.
CHAT, A.
SEINHORST, K.T.
SIEGEL, J.
SIJES, J.M.
SMEETS, M.F.
SOORSMA, J.E.
SPRIENSMAN, C.
STAALDUINE, E. VAN
STOEL, W.D.
STRIEN, L. VAN
STRIEN, S. VAN
SWIETEN, L.E. VAN
TILBORG, E.M. VAN
TJAPPA, M.
TOMSON, A.C.
UYEN, L.L.
UYEN, M.F.M.
VERHAGE, K.J.
VERSTEEGE, M.C.
VERSTEEGH, E.
VERWIJS, E.
VISSER-EVERAARS, E.J.M.
VOS, F.M.
VOS-MAAT, E.N.
WALS, G.M.
WEELE, M. TER
WETERING, D.M.R. V.D.
WIMPEL, N.
ZWAAL-ARAMI, Y.

**DAARNAAST ZIJN ER 67
ALPHAHELPENDEN WERKZAAM,
DIE NIET IN DIENST ZIJN.**

Ondersteunende afdelingen

SECRETARIAAT
MEVR. J.H.M. BUESINK, HOOFD
MEVR. R. HOOGENRAAD
MEVR. T. LIJSEN
L.P.M. MEUS
MEVR. H.J.M. POELS, PROJECTMEDEWERKSTER
MEVR. G. VENETIANER

REGISTRATIE
MEVR. E.M.C. BEEKHOF, HOOFD
MEVR. E. VAN AKKEREN-POLAK
MEVR. L. BIEKRAM-OEDT DOEBÉ
MEVR. A. VAN DRIEL-VAN DORT
MEVR. B.J. LIEVENDAG

TELEFOON/RECEPTIE
MEVR. M. DRESDEN-REENS
S. HEESAKKERS
MEVR. S.A. SCHUTTEN-KLAASSEN

FINANCIËLE AFDELING
A.M. MEIJER, HOOFD
B.C. BOS

MEVR. M.C. HAAN
A. VAN DER LINDE
H.R. REITSMA
MEVR. S. VAN DER TERP
T. WEIJNSCHENK

HUISHOUDELIJKE DIENST
Y. BABILA
MEVR. A. CHIRINO-ROOT

Kantoren

CENTRAALBUREAU AMSTERDAM
DE LAIRESSESTRAAT 145-147
TEL 020 - 577 65 77

BUREAU ROTTERDAM
WALENBURGERWEG 74
TEL 010 - 466 86 66

BUREAU DEN HAAG
GENTSESTRAAT 79
TEL 070 - 355 56 72

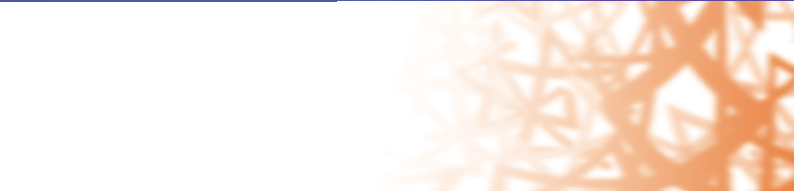
BUREAU ENSCHEDE
HENGELSESTRAAT 56A
TEL 053 - 431 85 02

BUREAU EINDHOVEN
PARKLAAN 85
TEL 040 - 243 45 45

BUREAU GRONINGEN
NWE. EBBINGESTRAAT 46A
TEL 050 - 313 29 08

BUREAU ARNHEM
JANSBUITENSINGEL 3211
TEL 026 - 445 12 89

KAF PATOUACH (VRIJTIJN):
TEL 020-577 65 99

***Stichting Joods
Maatschappelijk Werk***

De Lairesestraat 145-147
1075 HJ Amsterdam
Telefoon 020 - 577 65 77
Telefax 020 - 577 65 00
jmw@joodswelzijn.nl
www.joodswelzijn.nl